

ЦИФРОВА ІНФРАСТРУКТУРА В УКРАЇНІ

О. В. Бардадим

*аспірант кафедри педагогічних наук, освітнього та соціокультурного менеджменту ЧНУ ім. Б. Хмельницького
bardadym_oleh@ukr.net*

З початку XXI століття відбулося масове поширення мережі Інтернет, що зумовило вільний доступ до інформації та глобальному розвитку інформаційно-комунікаційних технологій. На даний час в українських школах та в вищих навчальних закладах почали з'являтися сучасні навчальні технології у вигляді екранів для проведення уроків, лекцій і семінарів; бездротовий зв'язок на всій території школи або університету (включаючи гуртожитки); хмарні сховища для зберігання та обміну даними чи інформацією; цифрова бібліотека (доступ учнів, вчителів, студентів та викладачів до наукової літератури з будь-яких пристроїв, незалежно від місця знаходження і часу доби). Це пов'язано з тим, що в останній час збільшилася кількість різноманітної наукової інформації, що призвело до цифровізації освітнього процесу. Ефекти від цифровізації в освіті проявляються у тому, що кількість даної інформації, яку використовують студенти та учні збільшилась в п'ятдесят разів у період з 2010 року і по 2020 рік. Це зростання триває і по нині[1]

Для того, щоб оцінити ефект проникнення цифровізації в країні слід порівняти деякі показники в Україні та з деякими світовими показниками(див.таб.1).

Таблиця1 – Порівняння основних показників цифрової інфраструктури України і середнім світовим показником[1-2]

	В Україні [1]	У світі[2]
Мобільних телефонів	60,88 млн (зменшилася кількість на 2,1 %)	5,18 млрд (збільшилася кількість порівняно січнем 2019 на 2,4 %)
Інтернет користувачів	27,48 млн (збільшилася кількість порівняно січнем 2019 на 5,7 %)	4.54 млрд (збільшилася кількість порівняно січнем 2019 на 7,0 %)
Активних користувачів у соціальних мережах	19 млн	3.80 млрд (збільшилася кількість порівняно січнем 2019 на 9,2 %)
Середній вік інтернет–користувача	41,5 років	30,9 років
Густина людей на квадратний кілометр	75,5 чоловік	59,9 чоловік
Інтернет проникнення	63 %	59.9%
Швидкість мобільного інтернету	22,04 мегабіт /с (зростання порівняно з 2018 на 29%)	32.01 мегабіт

Таким чином, виходячи з даних (див.таб.1), кількість користувачів Інтернету в Україні 27,46 мільйонів користувачів (зросла на 1,5 мільйона (+ 5,7%) між 2019 та 2020

роками); проникнення Інтернету в Україні становило 63% у січні 2020 року; у січні 2020 року в Україні було 19,00 мільйонів користувачів соціальних медіа (зросла на 1,5 мільйона (+ 8,3%) за період з квітня 2019 року до січня 2020 року); проникнення соціальних медіа в Україні становило 43% у січні 2020 року; у січні 2020 року в Україні було 60,88 мільйона мобільних зв'язків (на 1,3 мільйона (-2,1%) за січень 2019 року та січень 2020 року; кількість мобільних зв'язків в Україні в січні 2020 року була еквівалентною 139% від загальної кількості населення [1]. Інформаційно-комунікаційні технології можливо розглянути в аспекті трьох індексів.

1.Індекс розвитку ІКТ – це індекс, що є комплексним показником і складається з 11 параметрів для моніторингу, порівнянні і оцінює рівень та ступінь цифрового розриву в різних країнах. Сукупно індекс ІКТ складається з трьох показників: доступності – це інфраструктурні показники, що описують кількість, якість та доступність до інтернету[3]. Все це розглянуто на рис. 1).

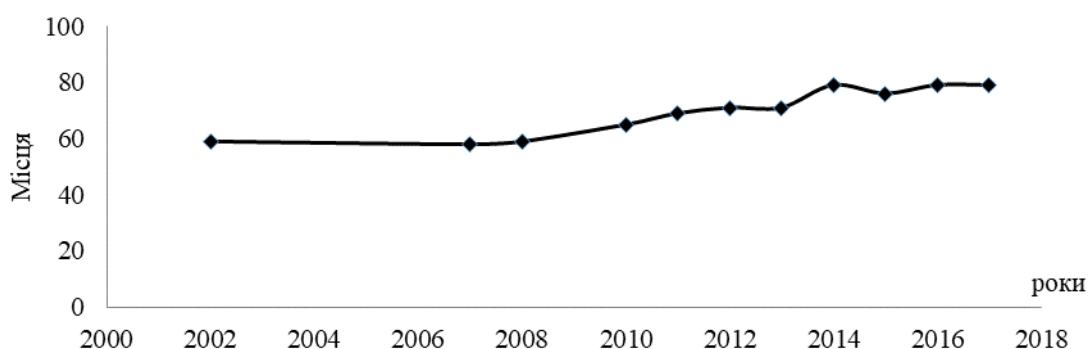

Рис.1 – Динаміка індексу ІКТ в Україні в період 2002-2017 роках

2.Індекс готовності країн до мережевого суспільства, що комплексно описує вплив ІКТ у різні сферах. Україна в 2019 році займала 67 місце, а у 2020 році 64 місце, а в 2016 році займала 64 місце[4].

3. Індекс економіки знань Як зазначається в наш час у звіті загальних змін у плані економіки знань не відбулося у порівнянні з 2011 роком. У цьому році в Україні відбувся найбільший стрибок в індексі економіки знань. На даний час загальна позиція України складала 27 місце з 37 країн Європейського союзу, а в ІКТ-інфраструктурі 31 місце з 37[5]

Отже, інвестування коштів у цифрову інфраструктуру, зокрема в інформаційно-комунікаційні технології, є важливим елементом для цифрової економіки.

Список літератури:

1 DIGITAL 2020: UKRAINE [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://datareportal.com/reports/digital-2020-ukraine>

2 DIGITAL 2020 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://wearesocial.com/blog/2020/01/digital-2020/>

3 ICT Development Index 2002-2018 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.itu.int/en/Pages/default.aspx>

4 Networked Readiness Index [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://networkreadinessindex.org/>

5 Knowledge Economy Index [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.worldbank.org/en/home>

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ

Д.В. Алексєєнко¹, О.М. Проскурня²

¹магістрант кафедри менеджменту інноваційного підприємництва та міжнародних економічних відносин, НТУ «ХПІ», Харків, Україна,

²доцент кафедри менеджменту інноваційного підприємництва та міжнародних економічних відносин, НТУ «ХПІ», Харків, Україна,

diana.aleksieienko@iee.khpi.edu.ua

proskurnia.olen@khpi.edu.ua

Актуальність теми. Сьогодні енергетика набуває найважливішого значення для розвитку всіх галузей народного господарства та забезпечення ефективності їх функціонування. Замість забезпечення екстенсивного розвитку, яким економіка України рухалась протягом десятиліть, енергетика повинна перейти на ефективне забезпечення сталого розвитку економіки [1].

Постанова задачі та мета. Головним завданням енергетичних підприємств є надійне і якісне електропостачання споживачів електроенергією за економічно обґрунтованими тарифами. Метою дослідження є визначення основних шляхів підвищення ефективності діяльності підприємств енергетичного комплексу. Отримані результати роботи. Основними шляхами підвищення ефективності діяльності підприємств енергетичного комплексу в сучасних умовах є:

1. Створення процесів забезпечення безперервності бізнесу енергетичних підприємств. Ефективність управління і результативність організаційної діяльності з урахуванням вимог існуючих світових стандартів є важливим фактором забезпечення функціонування підприємства енергетичного комплексу. В цілому, доцільність створення процесу забезпечення безперервності бізнесу у складі системи організації виробництва полягає як мінімум в забезпеченні цілеспрямованої діяльності і несуперечності прийнятих рішень і встановлених цілей для окремих систем менеджменту, а також уникнення дублювання дій, відповідальності, а також створення ефективних інформаційних систем і комунікацій [2].

2. Впровадження систем менеджменту якості (СМЯ). Одним з найбільш важливих переваг СМЯ є її орієнтація на споживача, системний підхід до управління підприємством та управління діяльністю в галузі забезпечення якості. Одним з незаперечних переваг СМЯ є ефективне управління бізнес-процесами підприємства, їх планування і контроль, прогнозований розвиток підприємства, іншими словами бачення і чітке розуміння цілей і результатів роботи. У цій системі гідне місце займає якість обслуговування споживачів [3-4].

3. Формування ефективного підходу управління ризиками в діяльності підприємств. Ігнорування ризику або ж його неналежне урахування швидко приводить підприємства до негативних фінансово-економічних результатів діяльності, тому раціональна поведінка його керівництва і провідних фахівців передбачає аналіз ризику, обов'язкове його урахування у прийнятих рішеннях і розробку заходів, спрямованих на його запобігання, зниження або компенсацію [3-6].

4. Удосконалення підходу до техніко-економічне обґрунтування об'єктів енергетичного комплексу. Техніко-економічне обґрунтування проєкту складається для прогнозування можливих змін в роботі даного підприємства в зв'язку з передбачуваним впровадженням. При цьому в розрахунок беруться найрізноманітніші впливаючі чинники, а також фінансова динаміка досліджуваного об'єкта. Завданнями

підвищення якості прийнятих інвестиційних проєктів є використання економіко-математичного методів і моделей при оптимізації заходів та обґрунтуванні рішень; оцінка тарифних і соціально-економічних наслідків при реалізації проєктів; забезпечення розвитку енергетичного комплексу з метою підключення нових споживачів [3-7].

5. Ефективне формування і використання людського капіталу. Важливим на сьогодні залишається дослідження впливу людського капіталу на розвиток ринкового потенціалу підприємства, як основного чинника формування конкурентоспроможності і прибутковості підприємства. Найважливішою умовою підвищення конкурентоспроможності сучасного підприємства на початку є формування високорозвиненого людського капіталу. Для України, яка обрала шлях модернізації економіки і досягнення її конкурентоспроможності, проблема формування конкурентоспроможного людського капіталу набуває особливого значення у зв'язку з відставанням на світових ринках високотехнологічної продукції, уповільненням темпів економічного зростання, інноваційної діяльності[8].

Висновки. На сучасному етапі розвитку народного господарства України велика увага приділяється проблемі підвищення ефективності виробництва. Для вирішення цього питання потрібно постійно впроваджувати у виробництво досягнення сучасного науково-технічного прогресу, вдосконалювати форми та методи використання ресурсів, посилювати мотивацію кожного робітника у межах підвищення продуктивності праці. Інакше кажучи, підвищення ефективності виробництва можливе при умові найбільш раціонального використання всіх наявних ресурсів [9].

Список літератури:

1. *Проскурня О. М.* Економіка в енергетиці : навч. посібник / *О. М. Проскурня, О. І. Ганус* ; Харківський політехнічний ін-т, нац. техн. ун-т. – Харків : Підручник НТУ "ХПІ", 2012. – 272 с.
2. *Проскурня О. М.* Удосконалення системи організації виробництва енергетичних підприємств через впровадження менеджменту безперервності бізнесу / *О. М. Проскурня* // Вісник Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут" (економічні науки) : зб. наук. пр. – Харків : НТУ "ХПІ", 2018. – № 20 (1296). – С. 102-106.
3. Перерва П.Г. Управління інноваційною діяльністю: магістерський курс. Підручник. Ч.1 / За ред. проф. *Перерви П.Г., проф. Погорєлова М.І., проф. Меховича С.А., проф. Ларки М.І.* – Харків: НТУ „ХПІ”, 2010. – 614 с.
4. Економіка та управління інноваційною діяльністю : навч. посібник / *П. Г. Перерва* [та ін.] ; ред.: *П. Г. Перерва, М. І. Погорєлов, С. А. Мехович* ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Харків : НТУ "ХПІ", 2011. – 630 с.
5. *Кучинський В. А.* Управління інноваційним потенціалом підприємства / *В. А. Кучинський, А. Д. Гайдукова* // Вісник Нац. техн. ун-ту "ХПІ": зб. наук. пр. Темат. вип. : Технічний прогрес та ефективність виробництва. – Харків : НТУ "ХПІ". – 2015. – № 60 (1169). – С. 17-22
6. *Кучинський В.А.* Розвиток інноваційного потенціалу підприємства в сучасних умовах / *В.А. Кучинський, О.Ю. Крамської, А.О. Андрушенко* // Вестник Нац. техн. ун-та "ХПІ" : сб. науч. тр. Темат. вып. : Технический прогресс и эффективность производства. – Харьков : НТУ "ХПІ", 2009. – № 6. – С. 70-74.
7. *Проскурня О. М.* Техніко-економічне обґрунтування об'єктів енергетичного комплексу / *О. М. Проскурня* // Вісник Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут" (економічні науки) : зб. наук. пр. – Харків : НТУ "ХПІ", 2018. – № 19 (1295). – С. 147-150.
8. *Перерва П. Г.* Розвиток ринкового потенціалу підприємств на основі ефективного формування і використання людського капіталу / *П. Г. Перерва, В. А. Кучинський* // Економічний журнал Одеського політехнічного університету. – 2019. № 3 (9). С. 94–103.
9. *Проскурня О. М.* Підвищення ефективності роботи енергозбутового підприємства / *О. М. Проскурня, Ю. А. Крив'якіна* // Вісник Нац. техн. ун-ту "ХПІ" : зб. наук. пр. Темат. вип. : Технічний прогрес та ефективність виробництва. – Харків : НТУ "ХПІ". – 2014. – № 34 (1077). – С. 73-81.